
Reforma rozdělí univerzity na výzkumné a praktické

Reforma rozdělí univerzity na výzkumné a praktické

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

7.10.2011, Rubrika: Česko, Strana: 7, Autor: Jana Machálková

Vysoké školství

Ministr školství Dobeš dnes představí reformu vysokých škol. Potvrzené je školné nebo nová kritéria kvality. Nekvalitní vysoké školy budou mít problém. To, že vychovávají neuplatnitelné absolventy nebo nedosahují mezinárodně uznatelných vědeckých výsledků, už nebude tak snadné zamést pod koberec.

Podle návrhu reformy vysokých škol, jehož pracovní verzi mají HN k dispozici, budou univerzity nově uzavírat tří- až pětileté „dohody se státem“. V těchto dokumentech se přesně popíše, kam škola směřuje a čeho chce dosáhnout.

Nový úřad pohledá kvalitu. Jestli rektor se svým týmem závazky plní, bude zřejmě už od roku 2013 kontrolovat nový úřad – Národní akreditační agentura. Ta bude všech více než sedmdesát vysokých škol v Česku pravidelně kontrolovat a hodnotit a ty dlouhodobě špatné bude moci ve spolupráci s ministerstvem školství zrušit.

Detaily dlouho připravované univerzitní reformy chce ministr školství Josef Dobeš (VV) oznámit dnes. Pracovní návrh počítá třeba s tím, že se školy rozdělí na výzkumné a praktické nebo že studenti začnou platit školné.

Doktorské studium vedoucí k titulu Ph. D. bude možné nově získat jen na elitních výzkumných univerzitách. Ostatní typy vysokých škol, zaměřených na praktické vzdělávání, si podrží bakalářské a magisterské obory. Školy nebude ministerstvo na výzkumné a praktické rozdělovat násilně. Nastaví ale nový systém financování a akreditací, kdy školy budou muset splnit různá kvalitativní kritéria. „České vysoké školství je průměrné. Všichni směřují ke středním hodnotám, ale nic není vysloveně výborné,“ vysvětluje ředitel ministerského odboru vysokých škol Jiří Nantl, proč jsou rozsáhlé změny potřeba.

Školné pokryjí půjčky. Vysoké školy dostanou také možnost se mezi sebou slučovat – například veřejná škola se bude moci sloučit se soukromou. Reforma také jasněji vyřeší nepoctivé studenty – ti, kteří diplom získali podvodem, o něj přijdou.

Dobešova vysokoškolská reforma, kterou od jeho loňského nástupu vypracovává už třetí náměstek (aktuálně emeritní rektor Karlovy univerzity Ivan Wilhelm, pozn. red.), počítá také se zavedením školného.

Proti tomu se však bouří část akademiků s tím, že není dobře mladé lidi zadlužovat. Ministerstvo školství hodlá už za dva roky zavést odložené školné, které bude student splácet až po absolvování školy. Maximální výše poplatků má být 20 tisíc korun za rok. Školnému má předcházet spuštění systému studentských půjček a stipendií.

Nový vysokoškolský zákon, který nese hlavní body reformy, poputuje příští týden do připomínkového řízení a během listopadu na vládu. Pak se bude ještě rozpracovávat. Poslanci jej dostanou k projednání v červnu 2012.

Co se má změnit

Rozdělení škol. Dobešova reforma počítá s rozdělením vysokých škol na výzkumné, kterých bude jen pár a budou se věnovat vzdělávání nejnadanějších studentů a budoucích vědců.

Pouze tento typ škol bude mít doktorská studia. Ostatní školy, zaměřené na praktické vzdělávání, si ponechají bakalářské a magisterské obory.

Nová agentura a smlouvy. Od roku 2013 vznikne Národní akreditační agentura. Agentura bude pravidelně kontrolovat a hodnotit všech více než sedmdesát veřejných, státních a soukromých vysokých škol.

Ty dlouhodobě špatné bude agentura moci ve spolupráci s ministerstvem školství zrušit.

Vysoké školy také budou nově uzavírat dohody se státem. Tyto dokumenty se budou uzavírat na 3 až 5 let a škola si v nich jasně popíše své cíle pro budoucnost.

Podvodné diplomy. Studenti, kteří získali vysokoškolský titul podvodem, o něj přijdou. Dosud ve vysokoškolském zákoně taková jednoznačná formulace chyběla.

Profesorem už složitěji. Titul profesora bude moci získat jen osoba, která „umělecky nebo vědecky působí na mezinárodní úrovni“. Pouze profesori budou moci garantovat doktorské programy. Bakalářská a magisterská studia budou garantovat docenti. Docentem se ve výjimečných případech může stát i člověk, který nemá titul PhD. Slučování škol. Reforma umožní jednodušší slučování vysokých škol. Bude se moci sloučit například veřejná škola se soukromou. Školy a univerzity, které cílí na inovace, budou podle návrhu reformy moci vytvářet takzvané „svazky škol“.

